

Aktivizace občanů starostou a ostatními členy zastupitelstva při hrozící povodni

Libor Smiščík

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Libor Smiščík**
Osobní číslo: **L11473**
Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**
Studijní obor: **Ovládání rizik**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Aktivizace občanů starostou a ostatními členy zastupitelstva při hrozící povodni**

Zásady pro vypracování:

- 1. Charakterizovat povodeň a její druhy**
- 2. Vymežit legislativu v oblasti tématu bakalářské práce**
- 3. Vyhodnotit efektivitu vývoje protipovodňových opatření v oblasti tématu bakalářské práce**

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] VAISHAR, Antonín. Krajina, lidé a povodně v povodí řeky Moravy: regionální geografická studie. Brno: Regiograph, 2002, 131 s. ISBN 80-863-7708-3.

[2] MARÁDOVÁ, Eva. Ochrana člověka za mimořádných událostí. Vzdělávací institut ochrany dětí, 2007, 40 s. ISBN 978-80-86991-24-5.

[3] KOVÁŘ, Milan. Ochrana před přirozenými a zvláštními povodněmi: příručka pro orgány státní správy, územní samosprávy, právnické osoby a podnikající fyzické osoby. Vyd. 1. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 39 s. ISBN 80-866-4017-5.

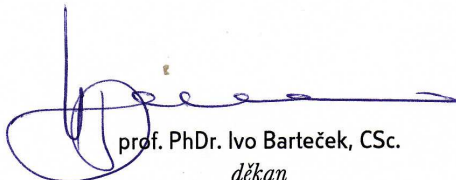
Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

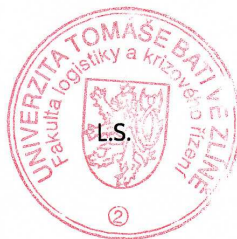
Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Jaromír Maňásek**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **21. února 2014**

Termín odevzdání bakalářské práce: **9. května 2014**

V Uherském Hradišti dne 21. února 2014

prof. PhDr. Ivo Barteček, CSc.
děkan

doc. PhDr. Ferdinand Mazal, CSc.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v archivu Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji že,

- že jsem na bakalářské práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a. V případě publikace výsledků budu uveden/a jako spoluautor/ka
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti dne 25. 4. 2014

.....
Podpis studenta/ky

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá problémem aktivizace občanů obce při hrozící povodni prostřednictvím orgánů obce. Cílem práce je popsat rozdělení povodňových orgánů obce před povodní a po ní a následné vyhodnocení protipovodňové ochrany města Uherské Hradiště. V teoretické části jsou popsány povodně a její druhy, povodňové plány, ochrana obyvatelstva, legislativa vztahující se k této problematice, popis orgánů obce a dalších složek. Praktická část se zaměřuje na povodně na Uherskohradištsku v roce 1997, popis orgánů města Uherské Hradiště v oblasti protipovodňové ochrany, vývoj této ochrany, její zhodnocení pomocí dotazníku a návrh opatření.

Klíčová slova: aktivizace, orgány obce, povodně, protipovodňová ochrana, povodňové orgány

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with the problem of the activation of the citizens by the municipal authorities in a case of a flood threat. The thesis aim is to describe divisions of the flood municipal authorities before and after a flood and then to evaluate the flood protection in Uherské Hradiště town. The floods and their kinds, flood plans, protection of the citizens, the flood legislation, description of the municipal authorities and their branches are described in the theoretical part. The practical part focuses on the floods in the region of Uherské Hradiště in 1997, on the description of the municipal authorities of Uherské Hradiště town in the field of the flood protection, the development of this protection, its evaluation with the help of the questionnaires and the suggestion of the precautions.

Keywords: activation, municipal authorities, floods, flood protection, flood authorities

Tímto bych chtěl poděkovat panu JUDr. Jaromíru Maňáskovi, mému vedoucímu bakalářské práce, za jeho ochotu, odborné rady a za spolupráci při konzultacích.

Dále bych rád poděkoval panu Ing. Lumíru Lackovi, vedoucímu krizového oddělení Městského úřadu Uherské hradiště, za poskytnuté materiály a informace.

Motto

„Šťěstí přeje připraveným“

Louis Pasteur

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 POVODNĚ	11
1.1 DRUHY POVODNÍ	11
1.2 PŘIROZENÉ POVODNĚ	12
1.3 ZVLÁŠTNÍ POVODNĚ	12
1.4 STUPNĚ POVODŇOVÉ AKTIVITY	12
2 POVODŇOVÉ PLÁNY	14
2.1 POVODŇOVÝ PLÁN ČR	15
2.2 POVODŇOVÝ PLÁN OBCE	15
2.3 POVODŇOVÉ ORGÁNY	15
2.3.1 Povodňové orgány obce mimo povodeň	16
2.3.2 Povodňové orgány obce v době povodně	17
2.3.3 Úkoly povodňových orgánů	17
3 OCHRANA OBYVATELSTVA PŘED POVODNĚMI	19
3.1 VYMEZENÍ LEGISLATIVY	19
3.2 AKTIVIZACE OBČANŮ OBCE	20
3.2.1 Obec a zastupitelstvo	21
3.2.2 Obecní úřad	21
3.2.3 Starosta	21
3.2.4 Sbor dobrovolných hasičů	22
3.2.5 Obecní policie	22
3.2.6 Technické služby	22
3.2.7 Varování obyvatel	23
3.2.8 Evakuace	24
3.2.8.1 Evakuační zavazadlo	24
II PRAKTICKÁ ČÁST	25
4 POVODĚŇ NA UHERSKOHRADIŠŤSKU 1997	26
4.1 UHERSKOHRADIŠŤSKO	26
4.2 HYDROLOGICKÉ ÚDAJE	26
4.3 PRŮBĚH POVODNĚ	27
4.4 ČINNOST OPK A SLOŽEK IZS	28
4.4.1 Zasahující složky	29
4.4.1.1 HZS a SDH	29
4.4.1.2 Policie ČR	29
4.4.1.3 Zdravotnická záchranná služba	30
4.4.1.4 Armáda	30
4.4.1.5 Ostatní složky	30

4.5	HODNOCENÍ POVODNĚ.....	30
5	UHERSKÉ HRADIŠTĚ V SOUČASNOSTI.....	33
5.1	ORGÁNY MĚSTA	33
5.1.1	Struktura na úrovni krizového řízení.....	33
5.1.2	Bezpečnostní rada	34
5.1.3	Krizový štáb	35
5.1.4	Povodňová komise města.....	35
6	VÝVOJ PROTIPOVODŇOVÉ OCHRANY PO ROCE 1997	37
6.1	TECHNICKÁ OPATŘENÍ.....	37
6.2	NETECHNICKÁ OPATŘENÍ.....	39
7	HODNOCENÍ PROTIPOVODŇOVÉ OCHRANY.....	40
7.1	ZPRACOVÁNÍ DOTAZNÍKU.....	41
7.1.1	Vyhodnocení a navržená doporučení	44
	ZÁVĚR	45
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	46
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	50
	SEZNAM OBRÁZKŮ	51
	SEZNAM TABULEK.....	52
	SEZNAM PŘÍLOH.....	53

ÚVOD

Povodně jsou přírodním fenoménem, který ohrožuje lidstvo již od nepaměti. Pro Českou republiku představují jedinou možnou přírodní katastrofu větších rozměrů. Vzhledem k poloze v oblasti mírného klimatického pásu v centru Evropy se na tomto území nevyskytují extrémní povětrnostní jevy v podobě silných tornád, zemětřesení ani sopečné výbuchy. Z historického hlediska byly povodně takřka každoročním jevem. Ve druhé polovině 20. století však bylo toto riziko postupně opomíjeno a převažoval názor občanů, že jsou proti této přírodní katastrofě dobře chráněni, a proto jim nemůže způsobit vážnější problémy. Docházelo tak ke stavbám v inundačních územích. To se projevilo v roce 1997, kdy došlo k jedné z nejhorších povodní v ČR. Zmařené lidské životy a obrovské škody na majetku občanů, měst a obcí způsobené povodní v roce 1997 ukázaly, že na mnoha místech je protipovodňová ochrana nevyhovující a je potřeba vytvořit legislativu vztahující se k této problematice. V posledních letech se vyskytují povodně čím dál častěji, což je podle odborníků způsobeno zásahem člověka do koryt řek a postupnou změnou klimatu.

Cílem mé bakalářské práce je charakterizovat aktivizaci občanů, dále pak protipovodňová opatření a protipovodňovou ochranu ve městě Uherské Hradiště od roku 1997 po současnost pomocí dostupných materiálů a dotazníkového šetření. Práce je rozdělena do sedmi kapitol a skládá se z teoretické a praktické.

Teoretická část obsahuje tři kapitoly. V první kapitole je charakterizována povodeň, její druhy a jednotlivé stupně povodňové aktivity. Ve druhé kapitole jsou popsány povodňové plány a činnost povodňových orgánů před povodní a po ní. V poslední kapitole teoretické části je popisována ochrana obyvatel, vymezena legislativa protipovodňové ochrany a aktivizace občanů pomocí orgánů obce.

Praktická část práce začíná čtvrtou kapitolou, která je zaměřena na povodeň z roku 1997 na Uherskohradištsku. Pátá a šestá kapitola popisují orgány protipovodňové ochrany v rámci města Uherské Hradiště v současnosti a vývoj protipovodňové ochrany po roce 1997. V poslední, sedmé, kapitole je uvedeno vyhodnocení protipovodňové ochrany na základě dostupných materiálů, vyhodnocení dotazníkového šetření a následného návrhu opatření v informovanosti občanů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POVODNĚ

Povodně jsou přírodním jevem, jemuž se nedá přímo zabránit. Jedná se o mimořádnou událost, která má nepravidelný výskyt a variabilní rozsah. Tyto vlastnosti nepříznivě ovlivňují vnímání rizik, což komplikuje systematickou realizaci preventivních opatření. Povodně představují pro Českou republiku největší přímé nebezpečí v oblasti přírodních katastrof. Mohou být příčinou závažných krizových situací, při nichž vznikají nejenom rozsáhlé materiální škody, ale rovněž ztráty na životech obyvatel postižených území. Dochází také k rozsáhlé devastaci krajiny a ekologickým škodám. V posledních letech se povodně v České republice, ale i ve světě objevují stále častěji. [4]

Pojem povodeň je v ČR definován v zákoně č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

Povodněmi se pro účely tohoto zákona rozumí přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody. Povodní je i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo je její odtok nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod. [41]

Rozsáhlé povodně v posledních letech zdůraznily potřebu co nejlépe a co nejdříve informovat povodňové, krizové a další povodňové orgány pověřené řízením povodňových a záchranných prací při povodni. Na varování úzce navazuje informování a včasná evakuace z ohroženého území. [4]

1.1 Druhy povodní

Česká republika se nachází v oblasti mírného klimatického pásu s pravidelným ročním přísunem srážek. Nejvyšší množství srážek připadá zpravidla na květen až srpen a nejméně pak na únor až březen.

Podle §64 vodního zákona může být povodeň způsobena přírodními jevy, zejména dešťovými srážkami, táním nebo chodem ledů (přirozené povodně), nebo jinými vlivy, zejména poruchou vodního díla (zvláštní povodně), která může vést až k jeho havárii nebo nouzovým řešením kritické situace na vodním díle. V podmínkách ČR však připadají do úvahy výhradně povodně způsobené nerovnoměrnou distribucí srážek. [10]

1.2 Přírodní povodně

Přírodní povodně jsou způsobeny přírodními jevy a lze je rozdělit do několika skupin:

- zimní a jarní povodně způsobené táním sněhové pokrývky, případně v kombinaci s dešťovými srážkami – tyto povodně se nejvíce vyskytují na podhorských tocích a propagují se dále i v nížinných úsecích velkých toků;
- letní povodně způsobené dlouhotrvajícími regionálními dešti - vyskytují se zpravidla na všech tocích v zasaženém území, obvykle s výraznými důsledky na středních a větších tocích;
- letní povodně způsobené krátkodobými srážkami velké intenzity - mohou se vyskytovat kdekoli na malých vodních tocích, katastrofální důsledky mají zejména na sklonitých vějířovitých povodích;
- zimní povodňové situace způsobené lednovými jevy - vyskytují se v úsecích toku náchylných ke vzniku ledových nápěchů a ledových zácp. [3]

1.3 Zvláštní povodně

Zvláštní povodně jsou způsobené umělými vlivy, při kterých hrozí havárie na vodním díle nebo jeho protržení.

Podle Martínka [7] rozeznáváme tři druhy zvláštních povodní:

- narušení vzdouvacího tělesa (hráze vodního díla);
- poruchou hradic konstrukce bezpečnostních a výpustných zařízení vodních děl (při neřízeném odtoku vody z nádrže),
- nouzovým řešením kritických situací z hlediska bezpečnosti vodního díla (mimořádné vypouštění vody z nádrže).

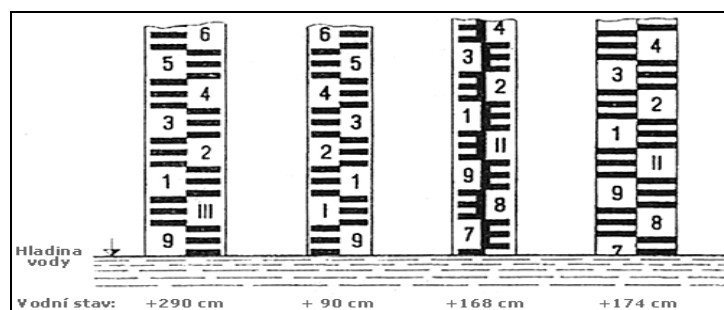
1.4 Stupně povodňové aktivity

Stupně povodňové aktivity (dále jen SPA) vyjadřují míru povodňového nebezpečí vázané na směrodatné limity. Jsou charakterizovány v §70 vodního zákona. Tyto limity jsou zpravidla vodní stavy nebo průtoky v hlásných profilech na vodních tocích, popřípadě na mezní nebo kritické hodnoty jiného jevu uvedené v příslušném povodňovém plánu.

SPA jsou vyjadřována třemi stupni, kterými jsou:

- a) první stupeň (stav bdělosti) nastává při nebezpečí přirozené povodně a zaniká, pominou-li příčiny takového nebezpečí; tento stav nastává rovněž vydáním výstražné informace předpovědní povodňové služby; vyžaduje věnovat zvýšenou pozornost vodnímu toku nebo jinému zdroji povodňového nebezpečí, zahajuje činnost hlásná a hlídková služba; na vodních dílech nastává tento stav při dosažení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností z hlediska bezpečnosti díla nebo při zjištění mimořádných okolností, jež by mohly vést ke vzniku zvláštní povodně,
- b) druhý stupeň (stav pohotovosti) se vyhláší, když nebezpečí přirozené povodně přerůstá v povodeň, ale nedochází k větším rozlivům a škodám mimo koryto; vyhláší se také při překročení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti; aktivizují se povodňové orgány a další účastníci ochrany před povodněmi, uvádějí se do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce, provádějí se opatření ke zmírnění průběhu povodně podle povodňového plánu,
- c) třetí stupeň (stav ohrožení) se vyhláší při bezprostředním nebezpečí nebo vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů a majetku v záplavovém území; vyhláší se také při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti současně se zahájením nouzových opatření; provádějí se povodňové zabezpečovací práce podle povodňových plánů a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace.

Druhý a třetí stupeň povodňové aktivity vyhláší povodňový orgán v daném územním obvodu.

Obr. 1 Vodočetná lať - zařízení umístěné v říčních profílech, slouží k rychlému určení výšky hladiny. [22]

2 POVODŇOVÉ PLÁNY

Povodňové plány obsahují potřebné údaje pro ochranu před povodněmi určitého objektu, obce, uceleného povodí nebo jiného územního celku. Orgány a právnické nebo fyzické osoby zpracovávají povodňové plány v rozsahu, který odpovídá jejich potřebám nebo v rozsahu uloženém povodňovým orgánem.

Základní strukturu povodňových plánů tvoří:

- povodňové plány obcí (v jejichž územních obvodech je možnost výskytu povodní);
- povodňové plány správních obvodů ORP;
- povodňové plány správních obvodů krajů;
- Povodňový plán České republiky.

Kromě toho jsou na vyžádání povodňového orgánu nebo dle vlastní potřeby sestavovány plány pro pozemky a stavby nacházející se v záplavovém území a povodňové plány ohrožených nemovitostí.

Nejpodrobnějšími plány jsou povodňové plány obcí. Z toho důvodu je na tyto plány kladen největší důraz. Povodňové plány vyšší úrovně mají spíše koordinační charakter.

Povodňové plány zpravidla obsahují část věcnou (relativně trvalé údaje o zdrojích povodňového nebezpečí a o opatřeních k ochraně před povodněmi), část operační (spojení na pracovníky a složky povodňové ochrany) a část grafickou.

Povodňové plány zdůrazňují včasnou a spolehlivou informovanost o vývoji povodně, možnost ovlivnění odtokového režimu, včasnou aktivaci povodňových orgánů, zabezpečení hlídkové služby a ochrany objektů, přípravu a organizaci zabezpečovacích a záchranných prací a zajištění nezbytných povodní narušených funkcí v postiženém území.

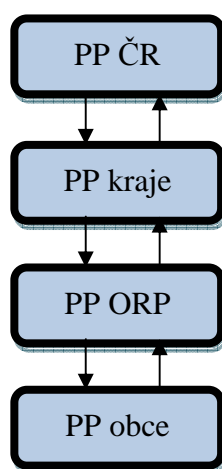
Zpracovatelé povodňových plánů je každoročně přezkoumávají a podle potřeby doplňují a upravují. Věcnou část povodňového plánu předkládají ke schválení předsedovi příslušného povodňovému orgánu pro projednání shody s povodňovým orgánem vyššího stupně. Operační část průběžně opravují a poskytují povodňovým orgánům a dalším zainteresovaným účastníkům k využívání. [13]

2.1 Povodňový plán ČR

Povodňový plán České republiky je základním dokumentem pro řízení povodňové ochrany v České republice. Obsahuje podrobné rozdělení úkolů a činností při provádění opatření k ochraně před povodněmi na úrovni ústředních orgánů státní správy a organizací s celorepublikovou nebo významnou regionální působností. [13]

Povodňový plán ČR je zpracován ministerstvem životního prostředí (MŽP) na základě ustanovení § 71 písm. d) vodního zákona. Povodňový plán ČR podléhá každoročnímu přezkoumání a na základě výsledku může být upraven nebo doplněn. Přezkoumání a úprava Povodňového plánu ČR se provádí také po vyhodnocení velké povodně, dále při změně uspořádání orgánů veřejné správy, změně legislativních předpisů nebo jiných okolnostech vyžadujících jeho změnu.

Povodňový plán ČR je podkladem pro rozhodování ÚPK pro případ povodní ohrožujících větší územní celky, pokud nestačí síly a prostředky příslušných povodňových komisí krajů nebo je potřebná koordinace jejich činnosti. [13]

Obr. 2 Hierarchie povodňových plánů, zdroj: vlastní

2.2 Povodňový plán obce

Povodňový plán obce je základním dokumentem pro řízení povodňové ochrany na daném území. Je základem při rozhodování Povodňové komise obce. [4]

2.3 Povodňové orgány

Povodňové orgány jsou definovány vodním zákonem a zabezpečují řízení ochrany před povodněmi. Řízení ochrany zahrnuje přípravu na povodňové situace, organizaci a kontrolu

všech příslušných činností v průběhu povodně a v období následujícím bezprostředně po povodni, včetně řízení, organizace a kontroly činnosti ostatních účastníků ochrany před povodněmi. Povodňové orgány se řídí povodňovými plány, ve kterých jsou uvedena všechna základní a předvídatelná opatření. [1][[4]

Přechází-li ohrožení z přirozených a zvláštních povodní do krizového stavu, při kterém je vyhlášen stav nebezpečí nebo nouzový stav, je ochrana před povodněmi řízena krizovými orgány podle zákona o krizovém řízení.

V §77 vodního zákona jsou povodňové orgány z časového hlediska specifikovány ve dvou kategoriích, a to v době mimo povodeň a době povodně.

Povodňovými orgány v době mimo povodeň jsou:

- a) orgány obcí a v hlavním městě - v Praze orgány městských částí;
- b) obecní úřady obcí s rozšířenou působností a v hlavním městě úřady městských částí stanovené Statutem hlavního města Prahy;
- c) krajské úřady;
- d) Ministerstvo životního prostředí.

Povodňovými orgány v době povodně jsou povodňové komise, které zřizují orgány státní správy a samosprávy jako své výkonné složky k plnění úkolů v době povodně:

- a) povodňové komise obcí a v hlavním městě povodňové komise městských částí;
- b) povodňové komise obcí s rozšířenou působností a v hlavním městě povodňové komise městských částí stanovené Statutem hlavního města Prahy;
- c) povodňové komise krajů;
- d) Ústřední povodňová komise.

2.3.1 Povodňové orgány obce mimo povodeň

Povodňové orgány obcí jsou podřízeny povodňovému orgánu obce s rozšířenou působností. Dle §78 vodního zákona organizují přípravu obce na přirozené a zvláštní povodně, vyhláší a odvolávají SPA v rámci územní působnosti. Povodňové orgány obcí dále provádějí povodňové prohlídky, organizují a zabezpečují povodňovou hláskou a hlídkovou službu. S využitím JSVV zabezpečují varování právnických a fyzických osob

v územním obvodu obce. Organizují, řídí a koordinují opatření na ochranu před přirozenou povodní podle Povodňového plánu a při zvláštní povodni podle Plánu ochrany pod vybranými vodními díly před zvláštní povodní. V době povodně zajišťují hygienickou a zdravotnickou péči, náhradní zásobování, dopravu a vedou záznamy v povodňové knize. [4]

2.3.2 Povodňové orgány obce v době povodně

V době povodně jsou povodňovými orgány Povodňové komise na příslušné úrovni. Povodňové komise obce mohou po dobu povodně činit opatření a vydávat příkazy k zabezpečení ochrany před povodněmi. Povodňová komise může být zřízena obecním úřadem. Předsedou komise je starosta obce, který jmenuje další členy z řad obecního zastupitelstva a fyzických a právnických osob, které jsou způsobilé k provádění povodňových opatření, případně ochraně před povodněmi. Podle Vaishara [10] však činnost v průběhu povodně závisí na okolnostech a vyžaduje určitou míru improvizace.

V době povodně, která svým rozsahem přesáhne územní obvod povodňového orgánu nižšího stupně, nebo v případech, kdy povodňový orgán nižšího stupně nestačí vlastními silami a prostředky činit potřebná opatření a není vyhlášen krizový stav, převezme řízení ochrany před povodněmi povodňový orgán vyššího stupně s tím, že oznámí datum a čas převzetí a rozsah spolupráce. Nižší povodňové orgány zůstávají dále činné a provádějí ve své územní působnosti opatření podle svých povodňových plánů v koordinaci s vyšším povodňovým orgánem nebo podle jeho pokynů.

2.3.3 Úkoly povodňových orgánů

Úkoly povodňových orgánů jsou popsány v §78 odst. 3 vodního zákona:

- potvrzují soulad věcné a grafické části povodňových plánů vlastníků (uživatelů) pozemků a staveb, pokud se nacházejí v záplavovém území nebo zhoršují průběh povodně (§ 71 odst. 4), s povodňovým plánem obce;
- zpracovávají povodňový plán obce a předkládají jej k odbornému stanovisku správci povodí, v případě drobných vodních toků správci těchto vodních toků;
- provádějí povodňové prohlídky;

- zajišťují pracovní síly a věcné prostředky na provádění záchranných prací a zabezpečení náhradních funkcí v území;
- prověřují připravenost účastníků ochrany podle povodňových plánů;
- organizují a zabezpečují hláskou povodňovou službu a hlídkovou službu, zabezpečují varování právnických a fyzických osob v územním obvodu obce s JSVV;
- informují o nebezpečí a průběhu povodně povodňové orgány sousedních obcí a povodňový orgán ORP;
- vyhláší a odvolávají SPA v rámci územní působnosti;
- organizují, řídí, koordinují a ukládají opatření na ochranu před povodněmi podle povodňových plánů a v případě potřeby vyžadují od orgánů, právnických a fyzických osob osobní a věcnou pomoc;
- zabezpečují evakuaci a návrat, dočasné ubytování a stravování evakuovaných občanů, zajišťují další záchranné práce;
- zajišťují v době povodně nutnou hygienickou a zdravotnickou péči, organizují náhradní zásobování, dopravu a další povodňové narušené funkce v území;
- provádějí prohlídky po povodni, zjišťují rozsah a výši povodňových škod, zjišťují účelnost provedených opatření a podávají zprávu o povodni povodňovému orgánu obce s rozšířenou působností;
- vedou záznamy v povodňové knize.

3 OCHRANA OBYVATELSTVA PŘED POVODNĚMI

Při vzniku mimořádných událostí je ochrana obyvatelstva (OO) základním atributem. Jde o soubor opatření, které napomáhají zabezpečit ochranu života a zdraví lidí, majetku a životního prostředí. Pro úspěšné zvládnutí mimořádné události (MU) je zapotřebí účinný záchranný systém, dále jsou důležití vyškolení záchranáři a řídicí pracovníci a v neposlední řadě je také třeba koncipovat a rozvíjet účinnou přípravu obyvatelstva k sebeochraně a vzájemné pomoci.

Koncepce a praktická opatření protipovodňové ochrany hrají významnou roli, neboť v posledních letech povodňové škody vzrůstají. [1]

3.1 Vymezení legislativy

Právních předpisů, které se dotýkají povodňové problematiky, je dnes velké množství. Je potřeba si také uvědomit, že veškerá legislativa je propojena. Přestože je povodeň mimořádnou událostí, není tato událost řešena pouze v zákoně o vodách, ale ve všech legislativních opatřeních týkajících se MU. Úkoly OO tedy plní nejen složky IZS, ale také orgány kraje, obce, právnické a podnikající fyzické osoby i samotní občané.

Základním předpisem před povodní i po ní je zákon č. **254/2001 Sb.**, o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (vodní zákon). Vodní zákon mj. stanovuje povodňová opatření, povodňové plány a prohlídky, stupně povodňové aktivity a záplavová území. Určuje předpovědní a hlášenou povodňovou službu, záchranné a zabezpečovací práce, dokumentaci a vyhodnocení povodní, povodňové orgány a náklady na ochranu před povodněmi.[41]

Dalším důležitým právním předpisem je zákon č. **238/2000 Sb.**, o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů. Základním posláním HZS je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. HZS při plnění svých úkolů spolupracuje se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právnickými a fyzickými osobami, s mezinárodními organizacemi a zahraničními subjekty. Předmětem spolupráce je zejména stanovení práv a povinností při vzájemném poskytování pomoci a informací při mimořádných událostech.[36]

Složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, stanovuje zákon č. **239/2000 Sb.**, o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů (zákon o IZS), pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před vyhlášením stavu nebezpečí a po dobu jeho trvání, při nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečném stavu (dále jen "krizové stavy"). [37]

Působnost a pravomoc státních orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany ČR před vnějším napadením a při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury a odpovědnost za porušení těchto povinností, určuje zákon č. **240/2000 Sb.**, o krizovém řízení a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (krizový zákon). [38]

Zákon č. **241/2000 Sb.**, o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů upravuje přípravu hospodářských opatření pro krizové stavy a přijetí krizových opatření po vyhlášení krizových stavů. Zákon stanovuje pravomoc vlády, ústředních správních úřadů, České národní banky, krajských úřadů, obecních úřadů obce s rozšířenou působností a orgánů územních samosprávných celků při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy. Stanoví též práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy. [39]

Mezi důležité právní předpisy dále patří:

- zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní řízení);
- zákon č. 129/2000 Sb. o krajích (krajské řízení);
- zákon č. 133/1985 Sb. o požární ochraně;
- zákon č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách České republiky.

3.2 Aktivizace občanů obce

Včasná aktivizace občanů při MU je základním úkolem obce ve věcech zajištění ochrany životů, zdraví a majetku občanů obce. Tuto činnost zabezpečují orgány obce v součinnosti s právnickými a fyzickými osobami a složkami IZS.

3.2.1 Obec a zastupitelstvo

Obec je základním územním samosprávním společenstvím občanů a je samostatně spravována zastupitelstvem obce. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, je každá část území ČR součástí území některé obce. Obec je navenek zastupována zastupitelstvem obce. Dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce, které je obec oprávněna zřizovat. V právních vztazích obce vystupují svým jménem a nesou odpovědnost z těchto vztahů, jak je uvedeno v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), dále jen zákon o obcích.[35]

K zabezpečení úkolů při ochraně obyvatelstva může obec využívat subjekty, které je oprávněna zřizovat. Jde například o technické služby, jednotky sboru dobrovolných hasičů, obecní policie. Na základě zákona o IZS orgány obce zajišťují připravenost obce na mimořádnou událost a podílí se na záchranných a likvidačních pracích. [11]

3.2.2 Obecní úřad

Obecní úřad zabezpečuje přípravu obyvatelstva k sebeochraně a vzájemné pomoci při vzniku povodně. K přípravě může využít letáků, tiskovin, místní rozhlas, kabelovou televizi aj. K přípravě se také využívá vývěsek, úředních desek, internetových stránek úřadu nebo je vytvořen informační koutek. V koutku je možno zajistit distribuci informací a letáků. Při přípravě na vznik MU je potřeba věnovat zvláštní pozornost zrakově, sluchově a tělesně postiženým občanům. Při hrozící povodni lze předpokládat vyšší poptávku po informacích, proto je nutné zajistit jejich dostatečné množství do informačního koutku na úřadě. Pro šíření informací je vhodné využívat také internetových stránek HZS ČR (www.hsocr.cz) a zejména podporu sboru dobrovolných hasičů se složkami IZS. Obecní úřad seznamuje právnické a fyzické osoby s charakterem možného ohrožení. [14]

3.2.3 Starosta

Starosta je do své funkce volen zastupitelstvem obce, kterému za výkon své funkce zodpovídá. Starostovi obce zákon ukládá mimo jiné zajišťovat varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím a organizovat v dohodě s velitelem zásahu nebo starostou obce s rozšířenou působností evakuaci osob z ohroženého území obce. Organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití, a proto je oprávněn sjednávat

dohody s právníckými a fyzickými osobami k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci pro potřeby záchranných a likvidačních prací. [11]

3.2.4 Sbor dobrovolných hasičů

Sbor zřizuje obec dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně [34]. SDH patří mezi síly a prostředky požární ochrany mimo HZS ČR [9]. Obec zajišťuje odbornou přípravu a akceschopnost jednotky. SDH je finančně zabezpečován z rozpočtu obce, který je ve většině případů velmi omezený. Z rozpočtu jsou financovány náklady na provoz, materiální a technické vybavení a také náhrada ušlého zisku jednotlivých členů. Velitele SDH jmenuje a odvolává starosta obce po vyjádření HZS kraje k jeho způsobilosti. Při provádění záchranných a likvidačních prací je SDH významným nástrojem.

Již z názvu organizace vyplývá, že členové SDH jsou ve většině případů dobrovolníci, kteří tuto činnost vykonávají ve svém volném čase. Ke zkvalitnění a zvýšení akceschopnosti SDH mohou obce zařadit do jednotek také osoby, které tuto činnost vykonávají jako svoje povolání. SDH je základním nástrojem při řešení MU v obci. Zabezpečuje požární ochranu obce a ochranu obyvatel při živelních pohromách. [14]

3.2.5 Obecní policie

Obecní policie je orgánem obce, který zřizuje obecní zastupitelstvo dle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Není-li obecní radou určeno jinak, řídí obecní policii starosta obce. Příslušníci obecní policie zabezpečují místní záležitosti veřejného pořádku a mj. přispívají k ochraně bezpečnosti osob a majetku, dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití, dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce, podílí se prevenci kriminality v obci atd. Obce, které nemohou zřídit obecní policii, mohou uzavřít s obcí ve stejném územním samosprávném celku veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě bude obecní policie vykonávat úkoly stanovené zákonem na území obce, která obecní policii nezřídila. Obecní policie spolupracuje s policií ČR v rozsahu, který upravuje zákon o obecní policii. [32]

3.2.6 Technické služby

Technické služby nejsou orgánem obce, ale jsou nepostradatelnou organizací, která plní úkoly před povodní, v jejím průběhu i po ní. Činnost technických služeb spočívá zejména

v poskytování technické a materiální pomoci v podobě pytlů s pískem pro vytvoření bariér před postupující vodou. Dále poskytuje dopravní a technické prostředky pro odstraňování naplavenin.

Hlavní činnost technických služeb:

- poskytování materiálních a technických prostředků;
- odstranění a odvoz naplavenin a naplavené zeminy;
- čištění komunikací a vpustí;
- opravy zborcených vpustí.

3.2.7 Varování obyvatel

V době hrozící povodně nebo při povodni je úkolem starosty a obecního úřadu zajistit informovanost a varování obyvatel. Varování patří mezi základní opatření ochrany obyvatel daného území a můžeme je definovat jako komplexní souhrn organizačních, technických a provozních opatření zabezpečujících včasné předání informace o reálně hrozící nebo již vzniklé MU. Obec zajišťuje a provozuje koncové prvky varování podle zásad MV-GŘ HZS ČR. Varovná informace může mít akustický, verbální nebo optický charakter [12]. K varování obyvatel jsou využívány koncové prvky v podobě rotačních sirén, elektronických systémů, MIS a mobilních telefonů.

Varování obyvatelstva se provádí varovným signálem „Všeobecná výstraha“ v podobě kolísavého tónu po dobu 140 vteřin. Tento signál je vyhlášován ve chvíli, kdy jsou ohroženy životy a zdraví občanů, majetek a životní prostředí. Po zaznění tónu následuje tísňová informace pro občany o hrozícím nebezpečí a způsobu zajištění ochrany zdraví, zvířat a majetku. Podoba tísňové informace je uvedena v příloze PI. Varování míst, která nejsou pokryta varovným signálem, zabezpečuje obecní úřad náhradním způsobem po dohodě s příslušným HZS kraje. [15]

Při poruše MIS je důležité zajistit náhradní variantu varování obyvatel. Pro tuto situaci jsou využívány mobilní telefony, jednotky IZS, tlapače, předání informace osobně atd. Zvláštní pozornost je potřeba věnovat neslyšícím. Pro tyto případy musí být zajištěny alternativní způsoby varování a informování. [14]

3.2.8 Evakuace

V případech, kdy povodeň ohrožuje životy, zdraví a majetek občanů nacházejících se na území zasažených povodní, dochází k evakuaci tohoto území. Evakuace je významnou a nedílnou součástí havarijního (krizového) plánování v rámci opatření OO [2]. Evakuaci zajišťuje v rozsahu své působnosti starosta obce v součinnosti s velitelem zasahujících jednotek HZS. Evakuace je jedním ze základních prostředků při ochraně obyvatelstva. Jedná se o souhrn opatření přemístění osob, hospodářského zvířectva a věcných prostředků z prostoru ohroženého povodní do bezpečí v daném pořadí priorit. Vztahuje se na všechny osoby v místech ohrožených povodní s výjimkou osob, které se podílejí na záchranných pracích, řízení evakuačních opatření nebo budou vykonávat jinou neodkladnou činnost [5]. Postupy a zásady chování v jednotlivých fázích ohrožení povodní dobře popisuje ve své knize Marádová [6].

Evakuace je členěna do několika kritérií, z nichž nedůležitější je dle mého názoru z pohledu evakuované osoby členění podle času. Z hlediska času je evakuace krátkodobá (méně než 24 hodin) nebo dlouhodobá (déle než 24 hodin). Při dlouhodobé evakuaci je potřeba zajistit pro postižené osoby nouzové ubytování. [16]

Evakuace se přednostně plánuje pro:

- děti do 15 let;
- pacienty zdravotnických zařízení;
- osoby zdravotně postižené;
- doprovod výše uvedených osob. [5]

3.2.8.1 Evakuační zavazadlo

Jedná se o osobní zavazadlo (batoh, kufr) evakuované osoby. Doporučovaná hmotnost zavazadla je do 25 kg pro dospělé osobu a 10 kg pro dítě. Zavazadlo je dobré označit jménem a adresou. Zavazadlo by mělo obsahovat základní trvanlivé potraviny (nejlépe v konzervách), dobře zabalený chléb a hlavně pitnou vodu, předměty denní potřeby, jídelní misku a příbor, osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti, přenosné rádio s rezervními bateriemi, toaletní a hygienické potřeby, léky, svítilnu, náhradní prádlo, oděv, obuv, pláštěnku, spací pytel nebo přikrývku, kapesní nůž, zápalky, šití a další drobnosti. [2]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 POVODEŇ NA UHERSKOHRADIŠŤSKU 1997

Povodeň v roce 1997 byla jednou z nejhorších povodní na Moravě v posledních desítkách let. Tato událost poukázala na skutečnost, že nastal velký problém v oblasti povodňových plánů, které by určovaly kompetence jednotlivých orgánů při záchranných a likvidačních pracích. Samotná aktivizace občanů také nebyla neznámým pojmem, ale stejně jako v případě povodňových plánů, tato povodeň ukázala, že je potřeba aktivizaci občanů zdokonalit.

4.1 Uherskohradištsko

Uherskohradištsko je součástí Zlínského kraje, který vznikl 1. 1. 2000 jako jeden ze 14 krajů dle zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Centrem Uherskohradištska je město Uherské Hradiště [33], které leží asi 35 km od krajského města Zlín a je jedním z významných historických měst celého Zlínského kraje. Do doby před vznikem jednotlivých krajů bylo Uherské Hradiště okresním městem. V současnosti je obcí III. stupně, tedy obcí s rozšířenou působností na základě nového uspořádání územní veřejné správy z roku 2003. Ve správním územním obvodu ORP Uherské Hradiště se nachází 48 obcí. Podle údajů ČSÚ žije v UH 25 597 [17] obyvatel a rozkládá se na území o rozloze 21,26 km². Volené orgány města tvoří zastupitelstvo města, rada města, starosta a místostarostové.

UH je centrem Slovácka a je známé také tím, že se zde každoročně konají nejrůznější kulturní a folklorní akce, které dosahují značného ohlasu. Mezi nejvýznamnější bezesporu patří druhý největší filmový festival v ČR Letní filmová škola, Slavnosti vína, Den otevřených památek a řada dalších.

4.2 Hydrologické údaje

Nejvýznamnější vodním tokem na Uherskohradištsku je řeka Morava, která pokrývá 89% jeho celkové vodní plochy. Klimatické podmínky jsou různorodé, což je dáno členitostí terénu. Větší část území však spadá do teplejší oblasti, kde se průměrná roční teplota pohybuje v rozmezí 7 – 9 °C. Téměř celé území Uherskohradištska je povodím řeky Moravy.

Obr. 3 Uherskohradištsko. [29]

Řeka Morava pramení v Králickém Sněžníku a celková délka toku na území ČR je 284 km [13]. Ve Zlínském kraji řeka protéká od západu k jihu městy Kroměříž, Hulín, Napajedla, Otrokovice, Uherské Hradiště a vlévá se do ní většina toků protékajících tímto územím. Nejvýznamnější toky jsou řeka Bečva a Olšava.

4.3 Průběh povodně

Povodeň byla v tehdejší okrese Uherské Hradiště v červenci 1997 nejničivější povodní historie Uherskohradištska. První srážky na území okresu začaly padat v sobotu 5. července, jednalo se o první ze dvou srážkových vln. Bez ustání přšelo téměř 50 hodin, což se projevilo na většině toků okresu zvednutím hladin. K vyhlášení I. SPA došlo 6. 7. v ranních hodinách, když hladina na vodoměrné stanici Sptyihněv stoupla na 400 cm. V 15.00 h stoupla hladina na 500 cm a došlo k vyhlášení II. SPA. V 18:30 byla již hladina ve výši 640 cm a byl vyhlášen III. SPA. Řeka kulminovala 11. 7. až na hodnotu 791 cm, po té následoval pozvolný pokles, který 17. 7. v 14.00 h vedl k odvolání i I. SPA. Bohužel však radost ze snižování hladiny netrvala dlouho, protože ještě týž den začalo znovu pršet. Druhá vlna srážek sice neměla takovou intenzitu jako první vlna, měla však obdobný průběh. V neděli 20. 7. v 7.00 h dosáhla hladina výšky 640 cm, což vedlo opět k vyhlášení III. SPA. Tento stav trval až do čtvrtka 24. 7. do 6:00h, kdy hladina řeky Moravy klesla na 612 cm a následně byl odvolán III. SPA. Řeka dále klesala po dobu čtyř dní do chvíle, kdy byl v pondělí 28. 7. v 6.00 h odvolán i I. SPA. [8]

Obr. 4 Uherské Hradiště 9. 7. 1997. [30]

Povodeň způsobila v tehdejším okrese značné škody, které se vyšplhaly až do výše 2 290 867,- Kč. Bylo zničeno 180 rodinných domů, 523 bytových jednotek bylo dlouhodobě poškozeno. Tato mimořádná událost si vyžádala nouzové ubytování pro více než 20 000 obyvatel [8]. Velké škody byly způsobeny zejména kvůli nedostatečnému zajištění protipovodňové ochrany, protože povodně takového rozsahu nikdo nepředpokládal. Protipovodňová opatření téměř neexistovala. Podcenění předcházelo také dlouhé období bez povodní, kdy nebyly záplavy více než půl století [18]. I přes velké množství škod je pozitivní zprávou fakt, že nikdo z obyvatel okresu Uherského Hradiště nepřišel o život.

4.4 Činnost OPK a složek IZS

Po obdržení prvotních informací o stavu vodních toků a meteorologické situaci z ČHMÚ byla v neděli 6. 7. přednostou OkÚ UH svolána OPK. První zasedání se konalo druhý den ráno a OPK ihned zahájila svou činnost. Souběžně byl vytvořen krizový štáb, jako výkonný orgán OPK. Štáb měl za úkol zajišťovat a organizovat opatření vzešlá ze schůzek OPK, která po celou dobu trvání povodně řídila a organizovala činnost složek IZS na území okresu. Aktivizace a řízení jednotlivých složek IZS a ostatních složek byla zajištěna přímou účastí vedoucích složek v OPK.

Organizaci protipovodňových opatření a aktivizaci občanů na území jednotlivých měst a obcí zajišťovaly povodňové komise měst a obcí v součinnosti s OPK a složkami ISZ. Informovanost obyvatel byla zajišťována prostřednictvím sirén, megafonů, telefonní sítě, radiových stanic. V době výpadku elektřiny a telefonní sítě se jako důležitý prvek

v komunikaci členů OPK ukázaly mobilní telefony, které jsou dnes samozřejmostí, ale v roce 1997 nebyly zdaleka tak rozšířené.

4.4.1 Zásahující složky

Činnost záchranných a zabezpečovacích složek byla v dostupných materiálech hodnocena velmi kladně. Potřebné síly byly zabezpečovány takřka okamžitě po obdržení požadavků. V součinnosti povodňových orgánů sehrávaly tyto složky rozhodující úlohu při aktivizaci občanů. Jednalo se především o poskytování pomoci občanům, evakuaci, záchranné a likvidační práce.

4.4.1.1 HZS a SDH

Nejvýraznější složku představovaly jednotky HZS a SDH. Při záplavách zajišťovaly tyto jednotky informovanost obyvatel, záchranné a likvidační práce v podobě evakuace obyvatel, poskytování materiálního a technického vybavení, zásobováním PHM a řadou dalších. Nepřetržitě odčerpávaly vodu ze zatopených oblastí, zvyšovaly a zpevňovaly hráze řek pomocí pytlů s pískem [20]. Složky SDH byly v obcích, které měly tento sbor vytvořeny, první zasahující složkou. Celková koordinace a veškeré činnosti složek byly prováděny na vysoké úrovni. Z tohoto pohledu se jednotky HZS a SDH ukázaly jako klíčové složky systému. Dle mého názoru právě tyto složky zasluhují absolutorium, především členové SDH, kteří vykonávají tuto činnost dobrovolně. Pomáhali celé dny v místech zasažených povodní, mnohdy také v době, kdy jejich samotné domovy byly ohroženy.

4.4.1.2 Policie ČR

Policie, jakožto základní složka IZS zajišťovala bezpečnost a organizaci veškeré dopravy. Vytyčovala přístupové cesty záchranných složek. V součinnosti s ostatními složkami zajišťovala informovanost občanů, humanitární pomoc, podílela se na evakuaci. Zajišťovala střežení evakuovaných oblastí, aby nedocházelo ke krádežím a rabování. Policie ČR byla postupně posilována o jednotky městské policie a příslušníky armády.

4.4.1.3 Zdravotnická záchranná služba

ZZS byla uvedena do pohotovostního režimu 7. 7. na základě informací z KŠ. Při zvednutí hladiny bylo Uherskohradištsko rozděleno na dvě části. ZZS byla zajišťována na čtyřech stanovištích a ordinacích lékařů, kteří nebyly povodní zasaženi.

V důsledku povodní musela být evakuována uherskohradištská nemocnice. Asi 300 pacientů bylo propuštěno do domácí péče. Zbývající pacienti byli při evakuaci transportováni do nemocnic ve Zlíně, Kyjově, Hodoníně, Vsetíně, Brně a Vyškově. [19]

4.4.1.4 Armáda

Výhodou této složky byla existence vojenského útvaru přímo v Uherském Hradišti. Tyto jednotky byly vybaveny technikou, která byla použita při záchranných a likvidačních pracích. Armáda byla nepostradatelnou složkou již od prvního dne. Při preventivních opatřeních zajišťovala zpevňování hrází, plnění pytlů s pískem, poskytovala technické vybavení. Jednotky uherskohradištského útvaru byly doplňovány jednotkami z celé ČR. Při samotné povodni pomáhaly při evakuaci osob a zařízení, významnou měrou se podílely na likvidačních pracích i dlouho po opadnutí vody, byly tak nejdéle zasahující složkou vůbec.

4.4.1.5 Ostatní složky

Pro fungování celého systému bylo potřeba zajistit zásobování jídlem, pitnou vodou a potřebným materiálem nejen postižené občany, ale také zasahující pracovníky všech složek. Při záchraně a pomoci občanům byly aktivovány složky z široké oblasti zaměření. Byly to fyzické a právnické osoby, které ochotně poskytovaly materiál či techniku, dále pak humanitární organizace, které zajišťovaly pravidelné zásobování pitnou vodou, potravinami, pomoc při evakuaci a v neposlední řadě také zajištění hygienického vybavení. Velmi důležité byly také složky dobrovolníků. Dobrovolníci, kteří byli ochotní pomoci, se sjížděli doslova z celé ČR. Pro postižené bylo potřeba zajistit také psychologickou péči. Zejména starší občané nesli evakuaci velmi špatně a bylo potřeba zajistit jim tuto péči.

4.5 Hodnocení povodně

Aktivizaci občanů zajišťovaly složky orgány města v součinnosti se složkami IZS, zejména pak hasiči, policie a armáda. Ve spolupráci s těmito složkami občané zajišťovali svá

obydlí, nejčastěji v podobě pytlů s pískem. Součinnost obyvatel nebyla vždy perfektní, protože došlo k celkovému podcenění nebezpečí. Docházelo k nerespektování rozhodnutí a neuposlechnutí evakuačních příkazů. Obyvatelé měst a obcí zasažených povodní nepřikládali varováním dostatečný důraz, protože nevěřili, že po tak dlouhém období relativního sucha může dosáhnout povodeň takových rozměrů. Předpokládali, že protipovodňová ochrana je dostatečná. Ve většině případů vyklízeli věci pouze na vyvýšená místa jako na kuchyňskou linku nebo gauč [18]. Při náhlém zvednutí hladiny byla vyhlášena evakuace a občané si nakonec stačili vzít jen to nejnnutnější a museli rychle opustit svoje domovy. Pro občany byly zřízeny nouzové telefonní linky, na které se mohli v případě potřeby obrátit. Nakonec volali hlavně ti obyvatelé, kteří sebevědomě tvrdili, že v povodně nevěří.

Z dostupných materiálů o povodni v roce 1997 zcela jasně vyplývá, že došlo k fatálnímu selhání v oblasti protipovodňové ochrany v důsledku podcenění přípravy a absence rozdělení kompetencí. Na mnoha místech byly hráze ve špatném stavu a nemohly tak katastrofě zabránit. V oblasti samosprávy byl v některých případech velmi laxní přístup, což je dokumentováno také v Souhrnné zprávě o povodni v roce 1997 [8]. Zde je uvedeno, že v době vrcholících příprav proti rozlivu pracovali někteří zástupci obcí pouze přes den a nedodržovali tak povinnost dodržovat povodňové hlídky a spojení s OPK. Ukázalo se, že úřady v mnoha případech nevěděli jak postupovat. Zástupci se bránili převzetí odpovědnosti za rozhodování a domnívali se, že budou rozhodovat zástupci nadřazených celků v podobě OPK. V řadě činností nebyly respektovány povodňové plány, což se projevilo při organizaci evakuace, preventivních opatřeních i záchranných a likvidačních pracích, kdy docházelo ke zpomalení těchto procesů.

Souhrn nedostatků:

- zaměňování či souběh činností povodňových komisí s havarijními komisemi či krizovými štáby na všech úrovních včetně Ústřední povodňové komise;
- v řadě činností nebyly respektovány povodňové plány, kterými se mají povodňové orgány řídit;
- nesoulad mezi povodňovým plánem obce a okresu;
- nevyřešené komunikační systémy, zejména při výpadku elektrického proudu;

- nekompetentnost zástupců v povodňových komisích (nemožnost přímého přijímání závazků za subjekty, které zastupují), nebo jejich aktivity na více místech;
- přebírání řízení a koordinace činností povodňových orgánů nejen při záchranných a zabezpečovacích pracích zástupci integrovaného záchranného systému;
- nízká informovanost občanů o povodňovém nebezpečí, nerespektování rozhodnutí povodňových orgánů, neuposlechnutí evakuačních pokynů;
- souběžné řízení povodňové ochrany a zajišťování obnovy území, pro které chybí zásady i potřebná koordinace počínaje ústředními orgány;
- nedostatečná dostupnost informací o průběhu povodní a provedených opatřeních (frekvence poskytování aktuálních informací, kdo je má komu poskytovat a s jakou podrobností). [23]

Po těchto zkušenostech nastala potřeba zcela změnit systém protipovodňové ochrany. Bylo nutné zajistit zejména transparentnost v kompetencích zástupců na příslušných úrovních samosprávy. Za tímto účelem byly vytvořeny tři právní normy roku 2000, a to krizový zákon, zákon o integrovaném záchranném systému a zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Na mnoha místech bylo nutné zrekonstruovat či nově zbudovat protipovodňovou ochranu v podobě výstavby hrází, zpevňování břehů, pročištění či rozšíření koryt, zvýšení břehů apod.

5 UHERSKÉ HRADIŠTĚ V SOUČASNOSTI

5.1 Orgány města

Základním orgánem města je zastupitelstvo, které ho samostatně spravuje. Skládá se z 27 členů, kteří se scházejí dle potřeby, nejméně však jednou za tři měsíce. Zasedání svolává a řídí starosta ORP. Členové jsou do funkce voleni na čtyřleté funkční období. Zastupitelstvo mj. zřizuje finanční a kontrolní výbor, jejímž předsedou je vždy člen zastupitelstva. Zastupitelstvo je zodpovědné za rozvoj města, spravuje majetek obce, vydává obecně závazné vyhlášky atd.

Rada města je výkonným orgánem města a za svůj výkon zodpovídá zastupitelstvu. Skládá se z 9 členů. Radu města svolává a řídí starosta města. Rada města zajišťuje fungování jednotlivých komisí města, které mají významné postavení v rámci rozhodovacích procesů a jsou za své činnosti odpovědné radě města.

Město navenek zastupuje starosta města, který je členem zastupitelstva a stojí v čele městského úřadu. Do funkce je volen zastupitelstvem, kterému za výkon své funkce také zodpovídá. Městský úřad je rozdělen do samostatných odborů, které vykonávají svoji funkci dle příslušné specifikace. Činnost zaměstnanců města, kteří jsou zařazeni do jeho organizace, řídí a kontroluje tajemník, který je odpovědný za plnění úkolů starostovi.

5.1.1 Struktura na úrovni krizového řízení

Oddělení krizového řízení Uherské Hradiště je součástí odboru kanceláře starosty. Oddělení KŘ se podílí mj. na připravenosti města a obcí ve svém správním obvodu na krizové stavy, zabezpečuje komplexní agendu SDH, komplexní agendu městského rozhlasu a elektronických sirén, zabezpečuje činnost bezpečnostní rady a krizového štábu města.

Struktura KŘ:

- Bezpečnostní rada města Uherské Hradiště;
- Krizový štáb města Uherské Hradiště;
- Povodňová komise města Uherské Hradiště.

5.1.2 Bezpečnostní rada

Předsedou bezpečnostní rady je starosta ORP UH, který také jmenuje její členy. Na jednáních rady se posuzuje bezpečnost a připravenost na krizové stavy.

Dle §8 nařízení vlády č. 462/2000 Sb., Bezpečnostní rada projednává a posuzuje:

- přehled možných zdrojů rizik a analýzu ohrožení;
- krizový plán ORP;
- vnější havarijní plán, pokud je schvalován starostou ORP;
- finanční zabezpečení připravenosti ORP na mimořádné události nebo krizové situace a jejich řešení ve správním obvodu ORP;
- závěrečnou zprávu o hodnocení krizové situace v rámci správního obvodu ORP;
- stav připravenosti složek integrovaného záchranného systému dislokovaných ve správním obvodu ORP;
- způsob seznámení obcí, právnických a fyzických osob s charakterem možného ohrožení ve správním obvodu ORP, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení;
- další dokumenty a záležitosti související s připraveností správního obvodu ORP na krizové situace a jejich řešení. [40]

Tab. 1 Složení Bezpečnostní rady. [31]

Člen - funkce	Člen - funkce
Tichavský Květoslav - starosta	Ing. Jaroslav Olbert – ředitel Územního odb. UH, HZS ZK
Ing. Stanislav Blaha - místostarosta	MUDr. Anton Vaňo - zástupce ředitele ZZS Zlín
Mgr. Josef Botek – tajemník MěÚ	plk. JUDr. Bronislav Šabršula - vedoucí Územního odb. UH, Policie ČR - Krajské ředitelství policie Zlínského kraje
Ing. Květoslav Fryšták – vedoucí odb. ŽP	Ing. Lumír Lacka - vedoucí odd. KŘ odb. kanceláře starosty

5.1.3 Krizový štáb

Krizový štáb byl vytvořen starostou města jako poradní orgán při řešení krizových stavů.

Starosta svolává KŠ na základě §12 nařízení vlády č. 462/2000 Sb., v těchto případech:

- a) je vyhlášen krizový stav pro celé území státu nebo pro jeho část patřící do působnosti orgánu krizového řízení;
- b) je vyhlášen stav nebezpečí pro celé území patřící do působnosti orgánu krizového řízení nebo pro jeho část;
- c) kdy jej použije ke koordinaci záchranných a likvidačních prací;
- d) kdy je k tomu vyzván Ministerstvem vnitra při ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací;
- e) jde o úkol prováděný při cvičení orgánů krizového řízení nebo cvičení složek integrovaného záchranného systému, nebo;
- f) kdy je tento postup nezbytný pro řešení mimořádné události a není splněna některá z podmínek uvedených v písmenech a) až e). [40]

Členy krizového štábu města jsou:

- členové Bezpečnostní rady města Uherské Hradiště;
- členové stálé pracovní skupiny a odborných skupin (pracovníci městského úřadu a zástupci složek integrovaného záchranného systému a odborníci s ohledem na druh řešené mimořádné události nebo krizové situace). [21]

5.1.4 Povodňová komise města

Městská povodňová komise (dále jen MPK) byla zřízena jako povodňový orgán města k plnění úkolů ochrany před povodněmi dle vodního zákona. MPK je podřízena PK ORP Uherské Hradiště a jejím předsedou je starosta města. Starosta má povinnost jmenovat další členy MPK z řad zastupitelstva a fyzických a právnických osob, které jsou k tomu způsobilé. Úkolem MPK je dohlížet na preventivní protipovodňová opatření a zabezpečení záchranných a likvidačních prací při vyhlášení jednoho ze tří SPA.

Činnost MPK:

- Při vyhlášení I. SPA je aktivována hlídková a hlásná povodňová služba. Předseda MPK nebo pověřený zástupce informuje PK ORP UH.
- Při vyhlášení II. SPA starosta (předseda MPK) zabezpečuje prostřednictvím sirén a pomocí rozhlasu informovanost obyvatel města a obcí nacházejících se na toku níže. Hlásná služba zajišťuje a předává informace MPK a současně informuje PK ORP UH. Současně jsou aktivovány pracovní síly a technické prostředky (čerpadla, technika, atd.) pro zabezpečování objektů a ochranu majetku.
- Při bezprostředním ohrožení životů, zdraví a majetku občanů je prostřednictvím povodňového orgánu vyhlášen III. SPA. Probíhají zabezpečovací práce, a je-li potřeba, provádí se záchranné a evakuační práce s cílem snížit dopad povodní.

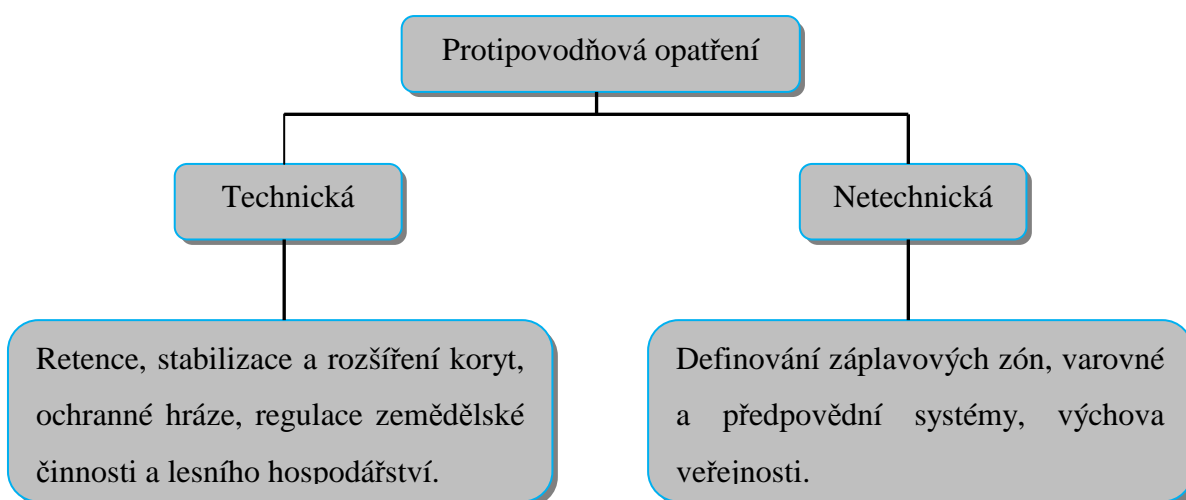
Tab. 2 Složení MPK UH. [31]

Jméno	Funkce v MPK
Tichavský Květoslav – starosta	Předseda
Mgr. Evžen Uher - místostarosta - financování, školství	místopředseda
Ing. Lenka Procházková – odb. ŽP	tajemník
Mgr. Josef Botek – tajemník MěÚ	člen
MUDr. Petr Sládek – ředitel nemocnice	člen
Ing. Iva Mošťková - vedoucí odb. kanceláře starosty města UH	člen
Bc. Vlastimil Pauřík – Velitel MP	člen

6 VÝVOJ PROTIPOVODŇOVÉ OCHRANY PO ROCE 1997

Po zkušenostech s povodní v roce 1997 bylo nutné zahájit rekonstrukci protipovodňové ochrany téměř na celém území ČR. Většina obcí na území Zlínského kraje se dočkala v krátké době po povodni. Podle Čamrové [1] lze protipovodňová opatření rozdělit do dvou hlavních skupin:

- a) Technická (structural) – retenční nádrže, rozšiřování koryt, výstavba a zpevňování ochranných hrází.
- b) Netechnická (nonstructural) – definování záplavových území, informovanost a výchova obyvatel k odpovědnému chování při povodni, varovné a předpovědní systémy.

Obr. 5 Rozdělení protipovodňových opatření [1]

6.1 Technická opatření

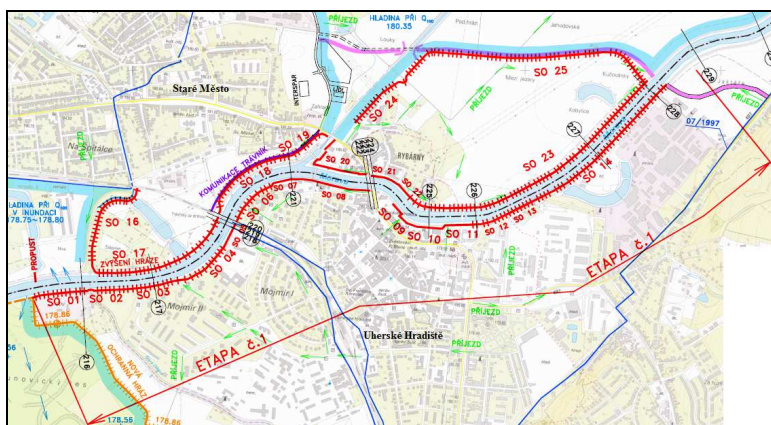
Na území Uherského Hradiště byla provedena celková rekonstrukce ochranných hrází Moravy. Levobřežní hráz u průmyslové zóny Jaktáře mezi UH a Jarošovem, která byla při povodni protržena, byla sanována Larsenovou stěnou do hloubky 6 metrů, záhozovým kamenem a rozšířením hráze. Úprava levobřežní hráze byla dokončena v roce 2003, avšak povodně v roce 2006 ukázaly, že bylo potřeba zpevnění levobřežní hráze zdokonalit, a proto bylo provedeno v roce 2009 prodloužení Larsenové stěny před stávající stěnou a za ní. Sanace byla provedena těsnící štětovou stěnou [24]. V letech 2006, 2007, 2008 a 2009 byly postupně provedeny protieroční a protipovodňová opatření v povodí Vinohradského potoka v podobě suchého poldru a retenční nádrže. V roce 2009 byly provedeny také

úpravy na Míkovickém potoce v Míkovicích. O rok později, tedy v roce 2010, bylo dokončeno protipovodňové zabezpečení Čističky odpadních vod Uherské Hradiště. V témže roce byla dokončena také železobetonová protipovodňová zeď na Moravním nábřeží v Uherském Hradišti.

Obr. 6 Železobetonová zeď na Moravním nábřeží UH. [25]

Uherské Hradiště a Staré Město získalo komplexní protipovodňovou ochranu po 17 letech od katastrofálních povodní v roce 1997. Základní kámen PPO byl položen 21. března 2013 v rámci I. etapy PPO UH a St. Město. Jednalo se o zvýšení hrází po obou stranách řeky Moravy tak, aby byla zajištěna ochrana před staletou vodou včetně bezpečnostního převýšení 30 cm. Stavební úpravy se týkaly obou břehů řeky Moravy a potoka Salaška, především na pozemcích ve správě Povodí Moravy a měst Uherské Hradiště a Staré Město. Obyvatele a jejich majetek nyní chrání ochranné hráze, zdi či obtok Bařova kanálu včetně hradícího objektu. Součástí stavby je také soustava zemních valů například kolem Rybáren a betonových zdí, obdobných jako u přístavu na Moravním nábřeží. [27]

Obr. 7 I. etapa PPO UH a St. Město. [26]

Stavba PPO byla dokončena v únoru 2013 a celkové náklady na postavení dosáhly výše 226 milionů korun, z čehož 167 milionů korun zainvestovalo ministerstvo zemědělství v rámci dotace.

6.2 Netechnická opatření

Mezi netechnická opatření patří stanovení záplavových území (ZÚ), které jsou zakotveny v povodňovém plánu ORP UH. Aktivní zóny ZÚ jsou stanoveny na základě Vyhlášky MŽP č. 236/2002 Sb., o způsobu a rozsahu zpracování návrhu a stanovování záplavových území. ZÚ při povodni odvádí část celkového průtoku vody, který bezprostředně ohrožuje život, zdraví a majetek lidí. Podle vodního zákona se v oblasti inundačních území nesmí provádět žádné stavby s výjimkou vodních děl, dále se nesmí provádět žádné zásahy, které by zhoršovaly odtok povrchových vod. Levobřežní inundace je Kněžpolský les a území pod ústím řeky Olšavy. Pravobřežní inundace je stanovena v prostoru slepých ramen Koňov a Mlač, kde je snížena hráz, aby do tohoto území protékaly průtoky vyšší než 650 m³/s.

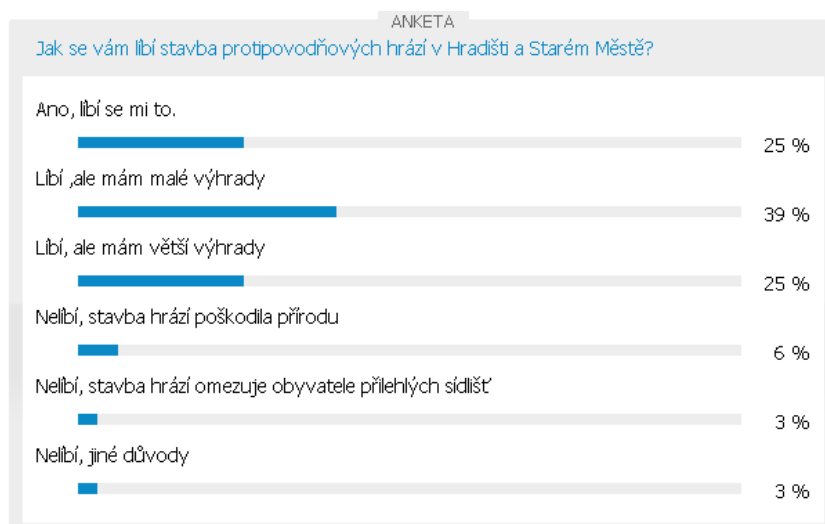
Po roce 1997 byly zpracovány povodňové plány, které se pravidelně aktualizují na základě nových poznatků a zkušeností. Po přijetí krizových zákonů byl zpracován Krizový plán Zlínského kraje, na jehož zpracování a aktualizaci se podíleli zaměstnanci města UH. V souladu s krizovým zákonem byla vytvořena Bezpečnostní rada města jako koordinační orgán města a Krizový štáb města UH jako pracovní orgán starosty města pro řešení krizových situací.

Modernizací prošel také systém určený k varování obyvatelstva. Na území města UH bylo tehdejší okresním úřadem v letech 1999 až 2000 vytvořeno 6 elektronických sirén. Významným byl pro tento systém rok 2009, kdy byl modernizován vybavením novými technologiemi a byl umožněn přímý vstup z mobilního telefonu pro odesílání zpráv členům krizového štábu, JSDH apod. Během let 2012 a 2013 bylo instalováno 85 ks bezdrátových hlásičů pro varování a informování občanů. V roce 2013 byl tento systém napojen na komunikační strukturu Zlínského kraje.

7 HODNOCENÍ PROTIPOVODŇOVÉ OCHRANY

V rámci I. etapy je PPO umístěna v katastrálním území Staré Město, Uherské Hradiště, Mařatice a Kunovice. Koryto řeky Moravy je ve svém středním a dolním toku prakticky celé pokryto ochrannými hrázemi. V obytných zónách města, kde nebylo možné budování ochranných hrází, je ochrana řešena pomocí železobetonových zídek, jejichž výška se pohybuje v rozmezí 0,6 m až 1,8 m.

Od roku 1997 dosáhla PPO na Uherskohradištsku značného posunu. Města Uherské Hradiště a Staré Město se dočkaly vybudování I. etapy strategické PPO po dlouhých 17 letech, což je dle mého názoru hrozná doba. Je však nutné dodat, že průtahy byly do velké míry ovlivňovány samotnými občany, které PPO ochraňuje. Jednalo se především o průtahy při odkupu pozemků, kácení stromů a devastace prostředí v místech, kde byla plánovaná výstavba PPO. Při plánování projektu takového rozsahu bylo také zapotřebí zohlednit nejenom funkčnost, ale také vizuální podobu PPO, protože její střední část je umístěna v bezprostřední blízkosti obytných zón. Zejména v částech Stará Tenice, Mojmir a Štěpnice bylo toto řešení předmětem rozsáhlých diskuzí. Tyto části jsou oblíbenou lokalitou pro procházky a cykloturistiku. Způsob, jakým tyto problémy byly vyřešeny, je z mého pohledu velmi povedený. Mé tvrzení dokládá také anketa vytvořená na internetových stránkách Slováckého deníku.

Obr. 8 Anketa oblíbenosti stavby. [28]

V anketě hlasovali lidé prostřednictvím internetových stránek deníku a z celkového počtu 36 respondentů se 89 % vyjádřilo s menšími či většími výhradami kladně.

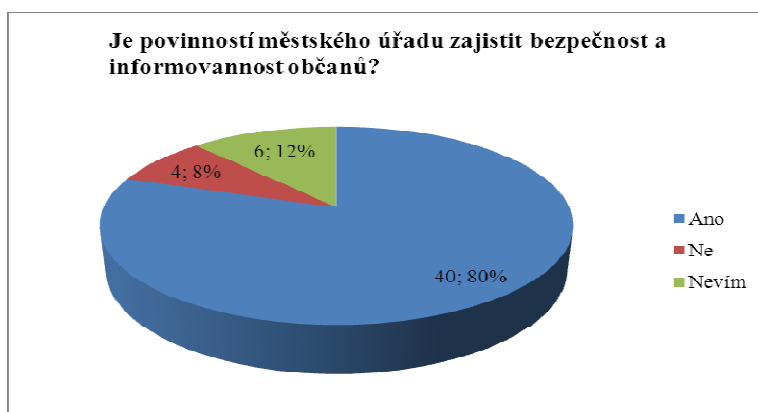
Celkové náklady na stavbu I. etapy se vyšplhaly na 222 mil. Kč, což je vysoká částka. Jedná se však o moderní stavbu značného rozsahu a investici do ochrany životů, zdraví a majetku občanů i města. Na stavbu I. etapy budou navazovat stavby II. a III. etapy, které jsou již vyprojektovány. Ve II. etapě budou vybudovány hráze v inundačním území pod Uherským Hradištěm, ve III. etapě bude upravena pravobřežní hráz řeky Moravy nad Březnicí po Kudlovický potok. PPO UH je nyní vybudována pro množství vody dosahující staleté povodně. Rozsah povodně se však nedá nikdy předem předvídat. Opravdovou zkouškou na funkčnost a odolnost PPO tedy bude povodeň budoucí. Ochrana před velkou vodou je podle mého názoru v současnosti na vysoké úrovni a rozhodně vede k většímu pocitu bezpečí.

7.1 Zpracování dotazníku

Pro účely vyhodnocení PPO byl vytvořen dotazník, který obsahoval 8 otázek. Dotazník byl sestaven tak, aby bylo zjištěno, jak vnímají PPO samotní občané města Uherské Hradiště, a to jak v rámci stavby PPO, tak v rámci základních znalostí v oblasti PPO. V dotazníku není tedy rozhodující věk respondentů, ani dosažené vzdělání. Celkem 50 respondentů bylo oslovováno osobně dle předem připraveného dotazníku v oblastech od Staré Tenice přes Štěpnice po Kunovický les v Uherském Hradišti. Dotazník je uveden v příloze P II.

Otázka č. 1: Je povinností městského úřadu zajistit bezpečnost a informovanost občanů?

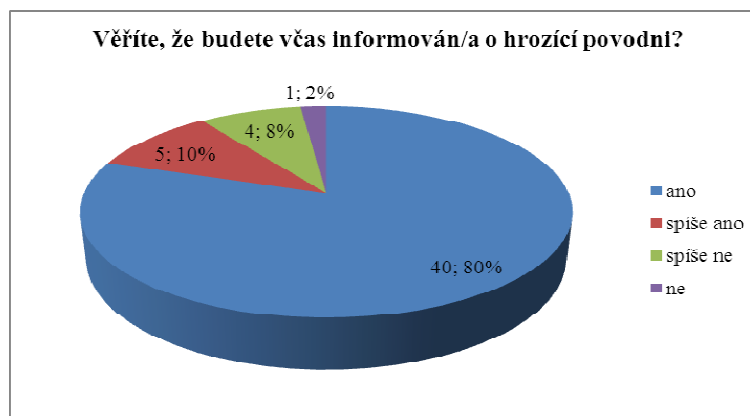
Účelem první otázky bylo zjistit, zda občané vnímají městský úřad jako orgán, který se mj. stará o jejich bezpečnost, zdraví a majetek. Ze všech odpovědí bylo 40 odpovědí ano, 6 neví a pouze 4 odpovědi zněly ne.

Obr. 9 Grafické znázornění otázky č. 1, zdroj: vlastní

Otázka č. 2: Věříte, že budete včas informováni o hrozící povodni?

Otázka druhá vyjadřuje, zda občané důvěřují systému ochrany. Podle výsledku, kdy bylo 40 odpovědí ano, občané systému důvěřují.

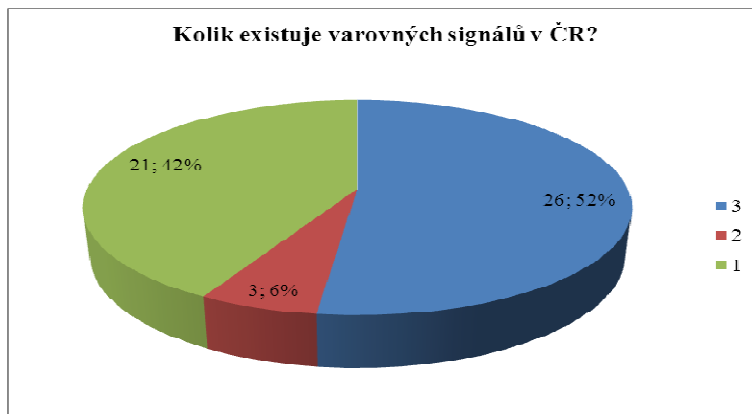
Obr. 10 Grafické znázornění otázky č. 2, zdroj: vlastní

Otázka č. 3: Jakým způsobem obdržíte informaci o hrozbě a charakteru povodně?

I v případě třetí otázky byla odpověď respondentů vcelku jednoznačná. Nabízené možnosti byly siréna a rozhlas, od hasičů, od policie. Celkem 39 odpovědí bylo pro informace prostřednictvím sirény a rozhlasu, 10 odpovědí prostřednictvím hasičů a jednou se objevila odpověď, která se týká zajištění informovanosti od policie.

Otázka č. 4: Kolik existuje v ČR varovných signálů?

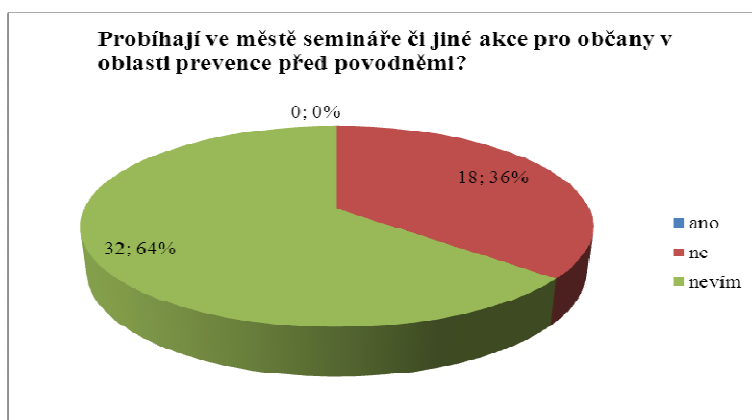
Při čtvrté otázce byly odpovědi odlišné a jednoznačnost z prvních tří otázek se rozdělila mezi dvě ze tří odpovědí. Z výsledku třetí otázky vyplývá, že oslovení občané vědí, jakým způsobem budou informováni, ale chybí jednoznačná znalost zvukového signálu následné tísňové informace. Tísňová informace je důležitá zejména z hlediska charakteru ohrožení. Jak je uvedeno v příloze PI, je tísňová informace rozdělena pro varování před přirozenou povodní a zvláštní povodní a také činnosti obyvatel se částečně liší.

Obr. 11 Grafické znázornění otázky č. 4, zdroj: vlastní

Otázka č. 5: Probíhají ve městě semináře či jiné akce pro občany v oblasti prevence před povodněmi?

Otázka pátá byla zaměřena na skutečnost, zda ve městě probíhají akce či semináře v oblasti prevence před povodněmi. V odpovědích neuvedl žádný respondent, že by o akcích tohoto typu věděl. 32 respondentů uvedlo, že neví, a zbývajících 18 uvedlo ne.

Obr. 12 Grafické znázornění otázky č. 5, zdroj: vlastní

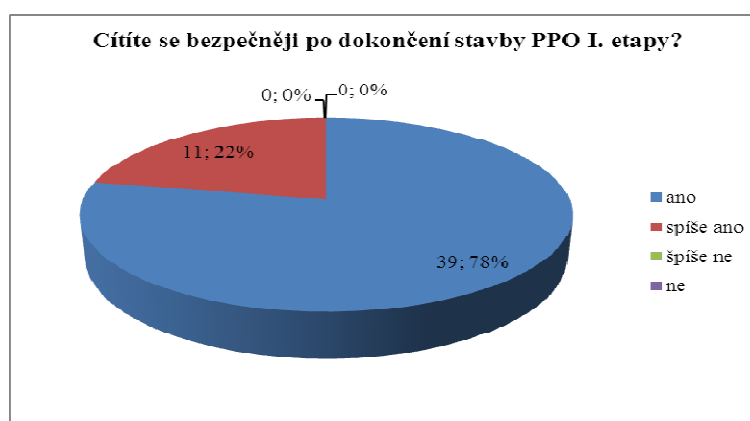
Otázka č. 6 a 7: Uvítal/a byste větší informovanost o povodních v rámci prevence? Pokud ano, jaký způsob byste uvítal/a?

Otázky č. 6 a 7 poukazují na skutečnost, že občané nejsou nijak motivováni k tomu, aby zvýšili svou informovanost o povodni. Dle mého názoru je to dáno tím, že se lidé snaží na špatné věci rychle zapomenout. Při odpovědích na šestou otázku uvedlo pouhých 14 respondentů možnost ano, 4 respondenti zvolili možnost ne a 32 respondentů uvedlo třetí možnost, je mi to jedno. Při sedmé otázce měli respondenti uvést, jakou možnost

informovanosti by zvolili. Zde byli uvedeni pouze ti, kteří v předchozí otázce uvedli odpověď A nebo C. Z počtu 46 respondentů uvedlo 41, že by uvítali informovanost prostřednictvím TV. Reklamní letáky zvolili pouze 3 respondenti, což je podle mě způsobeno tím, že v dnešní době máme schránky plné reklamních letáků, což je spíše obtěžující. Semináře zvolili pouze 2 respondenti.

Otázka č. 8: Cítíte se bezpečněji po dokončení stavby PPO I. etapy?

Poslední otázka byla zaměřena na to, jakým způsobem vnímají lidé dokončenou stavbu PPO, zda zvyšuje jejich pocit bezpečí, či nikoli. Odpovědi byly jednoznačné a z nabízených čtyř byly využity pouze dvě, a to ano a spíše ano.

Obr. 13 Grafické znázornění otázky č. 8, zdroj: vlastní

7.1.1 Vyhodnocení a navržená doporučení

Z uvedených odpovědí na otázky vyplývá, že občané jsou o povodních a způsobu aktivování dobře informováni. Tuto skutečnost přisuzují hlavně povodním z roku 1997 a 2010. Zejména rok 1997 ukázal, jaké množství škod může povodeň způsobit, když je tato MU podceněna. Občané předpokládají, že orgány města a další složky se budou starat o jejich bezpečnost. Je však důležité si uvědomit, že k úspěšnému zvládnutí povodní a minimalizaci škod je důležitá také součinnost obyvatel. K tomu je důležitá znalost postupů, které v případě povodní mohou nastat. Z tohoto důvodu navrhuji vytvořit instruktážní video s aktuálními postupy jak se na povodeň připravit, kde a jakým způsobem zjistit informace o povodni, jak zabezpečit svá obydlí, jakým způsobem bude probíhat aktivizace občanů, evakuace a jak se na ni připravit. Toto video bych doporučoval promítat vždy v období leden – únor, tedy v období bezprostřední hrozby povodní, případně dle potřeby.

ZÁVĚR

Základní povinností obce je ochrana životů, zdraví a majetku občanů nacházejících se na jejím území. Obec sehrává rozhodující roli při informování o hrozícím nebezpečí, plánovaných opatřeních a postupech při řešení krizové situace. Tato opatření však mohou být účinná pouze tehdy, je-li činnost kompetentních orgánů a pracovníků podpořena také snahou občanů. Proto by mělo být snahou obcí co nejvíce informovat obyvatele o hrozících nebezpečích a o postupech, které mohou v dané situaci nastat.

Cílem práce bylo charakterizovat aktivizaci občanů pomocí orgánů obce při hrozící povodni, činnosti jednotlivých složek před povodní, v jejím průběhu i po ní. Aktivizace občanů se dá popsat jako souhrn opatření a postupů kompetentních orgánů vedoucích k zahájení činnosti při ochraně zdraví a majetku. Nejedná se tedy pouze o informování před hrozícím nebezpečím, ale o celková protipovodňová opatření, včetně budování ochrany.

V teoretické části, která je rozdělena do tří kapitol, je v úvodu popsána povodeň a její druhy. Následně jsou popsány povodňové plány. Povodňový plán je základním dokumentem protipovodňové ochrany určující mj. činnosti a povinnosti povodňových orgánů v době před povodní i v jejím průběhu. Ve třetí kapitole jsou uvedeny nejdůležitější právní předpisy vztahující se k řešení mimořádných událostí a popis orgánů a dalších složek podílejících se na ochraně obyvatel obce.

V praktické části rozdělené do čtyř kapitol byla rozebrána katastrofická povodeň na Uherskohradištsku v roce 1997, její průběh a popis zasahujících složek. Tato mimořádná událost ukázala na nedostatky v oblasti protipovodňových opatření, absenci povodňových plánů a další. Na druhou stranu je však potřeba ocenit fungování zasahujících složek a jejich členů, zejména jednotky profesionálních a dobrovolných hasičských sborů a armády, bez jejichž úsilí by byly škody výrazně větší. V dalších částech byla charakterizována struktura krizového řízení města Uherské Hradiště a vývoj protipovodňové ochrany města po roce 1997. Stavba byla dokončena v únoru roku 2013 a je tak moderní stavbou, která by měla zajistit ochranu před staletou vodou. Tato ochrana je dle mého názoru na vysoké úrovni, její pevnost a odolnost však ověří až povodně budoucí. V závěru práce byl zpracován dotazník, jehož výsledky byly z mého pohledu překvapující. Z dotazníku vyplývá, že občané mají obecný přehled o způsobu aktivizace, přesto bych doporučoval vytvoření instruktážního videa s konkrétními činnostmi v jednotlivých fázích povodně.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

MONOGRAFICKÉ ZDROJE

- [1] ČAMROVÁ Lenka a Jiřina JÍLKOVÁ. *Povodně v území: institucionální a ekonomické souvislosti*. Vyd.1. Praha: Eurolex Bohemia, 2006. 172s. ISBN 80-7379-000-9.
- [2] HORÁK, Rudolf. *Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu*. Praha: Linde, 2011. 456s. ISBN 978-80-7201-827-7.
- [3] KOHOUTEK Tomáš a Ivo ČERMÁK. *Psychologie katastrofické události*. Vyd. 1. Editor Tomáš Kohoutek, Ivo Čermák. Praha: Academia, 2009. 372s. ISBN 978-80-200-1816-8.
- [4] KOVÁŘ, Milan. *Ochrana před povodněmi: řešení přirozených a zvláštních povodní*. Vyd. 1. V Praze: Existencialia, 2004. 100s. ISBN 80-7254-499-3.
- [5] KROUPA, Miroslav a Milan ŘÍHA. *Ochrana obyvatelstva*. Praha: Armex, 2006. 100s. ISBN 80-86795-33-0.
- [6] MARÁDOVÁ, Eva. *Ochrana člověka za mimořádných událostí*. Praha: Vzdělávací institut ochrany dětí, 2007, 40 s. ISBN 978-80-86991-24-5.
- [7] MARTÍNEK, Bohumír. *Ochrana člověka za mimořádných událostí: příručka pro učitele základních a středních škol*. Vyd. 2., opr. a rozš. Praha: Ministerstvo vnitra, generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003. 119s. ISBN 80-866-4008-6.
- [8] OkÚ Uherské Hradiště. *Souhrnná zpráva o povodni v okrese Uherské Hradiště 1997*, 1997.
- [9] SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007, 134 s. ISBN 978-80-7368-337-5.
- [10] VAISHAR, Antonín. *Krajina, lidé a povodně v povodí řeky Moravy: regionální geografická studie*. Vyd. 1. Brno: Regiograph, 2002. 131s. ISBN 80-863-7708-3.
- [11] VÍŠEK, Jiří. *Organizace záchranných činností v České republice*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012. 176s. ISBN 978-80-7452-028-0.
- [12] ZEMAN, Miloš a Otakar J MIKA. *Ochrana obyvatelstva*. Vyd. 1. Brno: VUT FCH, 2007. 116 s. ISBN 978-80-214-3449-3.

INTERNETOVÉ ZDROJE

- [13] Povodňový plán České republiky. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. 2013 [cit. 2014-03-25]. Dostupné z: http://www.dppcr.cz/html_pub/
- [14] HZS ČR [online]. 2011 [cit. 2014-02-25]. *Příručka pro školení starostů*. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/prirucky.aspx>
- [15] HZS ČR [online]. 2010 [cit. 2014-01-28]. *Zásady dalšího rozvoje jednotného systému varování a informování obyvatelstva v České republice po roce 2010*. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/varovani-obyvatelstva-v-ceske-republice.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3>
- [16] HZS ČR [online]. 2014 [cit. 2014-01-28]. *Evakuace*. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/hzs-zlinskeho-kraje-menu-ochrana-obyvatelstva-evakuace-evakuace.aspx>
- [17] ČSÚ [online]. 2011 [cit. 2014-01-28]. *Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011*. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=podletematu&tu=30628&th=&v=&vo=null&vseuzemi=null&void=>
- [18] idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2014-03-13]. *Povodně 1997: tragédie, jež by se na východě Moravy už neměla opakovat*. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/vzpominka-na-povodne-v-roce-1997-ve-zlinskem-kraji-fuc-/domaci.aspx?c=A120704_1800378_zlin-zpravy_sot
- [19] Mezinárodní konference medicíny katastrof [online]. 2003 [cit. 2014-03-13]. *Činnost Zdravotnické záchranné služby Uherské Hradiště při povodních 1997*. Dostupné z: http://www.egozlin.cz/upload.en/c/cbd93244_0_knot_vano_zzs_uh_hradiste_2003.pdf
- [20] SDH Jarošov [online]. 2012 [cit. 2014-03-14]. *Historie*. Dostupné z: <http://sdh.jarosov.org/historie-id-21.html>

- [21] Struktura krizového řízení. Uherské Hradiště: Oficiální portál města [online]. Uherské Hradiště, 2011 [cit. 2014-03-25]. Dostupné z: <http://www.mesto-uh.cz/Articles/5872-2-Struktura+krizoveho+rizeni.aspx>
- [22] Povodně, protipovodňová ochrana. In: HZS ČR, Zlínský kraj [online]. [cit. 2013-10-25]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/povodne-protipovodnova-ochrana.aspx>
- [23] Komplexní zhodnocení povodňové katastrofy v červenci 1997 a návrh systému zabezpečení obnovy území postižených povodněmi, případně dalšími přírodními katastrofami. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. 1999, roč. 99, č. 1 [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/osv/edice.nsf/ffe92214f77e542cc1256fc800402f47/\\$file/komplexni.htm](http://www.mzp.cz/osv/edice.nsf/ffe92214f77e542cc1256fc800402f47/$file/komplexni.htm)
- [24] KANIPUS, Oleg. Mluvčí Povodí: Velké vodě čelíme novými hrázemi. *Slovácký deník* [online]. 2011 [cit. 2014-01-13]. Dostupné z: http://slovacky.denik.cz/zpravy_region/mluvci-povodi-velke-vode-celime-novymi-hrazemi.html
- [25] KORDOVANÍK, Jiří. Protipovodňovou hráz zkolaudovali, a už ji poškozují vandalové. *Slovácký deník* [online]. [cit. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://slovacky.denik.cz/zlociny-a-soudy/protipovodnovou-hraz-zkolaudovali-a-uz-ji-poskozuji-vandalove-20140109.htm>
- [26] Obyvatelé Uherského Hradiště a Starého Města si už mohou oddechnout. *Česká televize* [online]. 2014 [cit. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/zpravodajstvi-brno/zpravy/256776-obyvatele-uherskeho-hradiste-a-stareho-mesta-si-uz-mohou-oddechnout/>
- [27] Výstavba protipovodňové ochrany Uherského Hradiště a Starého Města je u konce. Povodí Moravy [online]. 2014 [cit. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.pmo.cz/cz/media/tiskove-zpravy/vystavba-protipovodnove-ochrany-uherskeho-hradiste-a-stareho-mesta-je-u-konce/>
- [28] KORDOVANÍK, Jiří. Stoletá voda už Hradiště ani Staré Město neohrozí. *Slovácký deník* [online]. 2014 [cit. 2014-03-28]. Dostupné z: http://slovacky.denik.cz/zpravy_region/stoleta-voda-uz-hradiste-ani-stare-mesto-neohrozi-20140207.html

- [29] Uherskohradištsko. *Trasovník* [online]. 2008 [cit. 2014-03-01]. Dostupné z: http://www.trasovnik.cz/k_zlin/uhhrad/uhhrad.asp
- [30] 15 let od povodní 1997. *Povodí Moravy* [online]. 2012 [cit. 2014-004-01]. Dostupné z: <http://www.pmo.cz/cz/media/tiskove-zpravy/15-let-od-povodni-1997/>.
- [31] *Uherské Hradiště* [online]. 2013 [cit. 2014-04-02]. Dostupné z: <http://www.mesto-uh.cz/Folders/541-1-Rada+mesta.aspx>

SEZNAM POUŽITÝCH PRÁVNÍCH NOREM

- [32] Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii.
- [33] Zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.
- [34] Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.
- [35] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).
- [36] Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů.
- [37] Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.
- [38] Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).
- [39] Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.
- [40] Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).
- [41] Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČSÚ	Český statistický úřad
HZS	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	Integrovaný záchranný systém
JSVV	Jednotný systém varování a vyrozumění
MIS	Místní informační systém
MU	Mimořádná událost
OkÚ	Okresní úřad
OO	Ochrana obyvatelstva.
OPK	Okresní povodňová komise
PHM	Pohonné hmoty a maziva
PPO	Protipovodňová ochrana
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SPA	Stupně povodňové aktivity.
ÚPK	Ústřední povodňová komise
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Vodočetná lať - zařízení umístěné v říčních profilech, slouží k rychlému určení výšky hladiny. [22]</i>	<i>13</i>
<i>Obr. 2 Hierarchie povodňových plánů, zdroj: vlastní</i>	<i>15</i>
<i>Obr. 3 Uherskohradištsko. [29]</i>	<i>27</i>
<i>Obr. 4 Uherské Hradiště 9. 7. 1997. [30]</i>	<i>28</i>
<i>Obr. 5 Rozdělení protipovodňových opatření [1].....</i>	<i>37</i>
<i>Obr. 6 Železobetonová zeď na Moravním nábřeží UH. [25]</i>	<i>38</i>
<i>Obr. 7 I. etapa PPO UH a St. Město. [26]</i>	<i>38</i>
<i>Obr. 8 Anketa oblíbenosti stavby. [28].....</i>	<i>40</i>
<i>Obr. 9 Grafické znázornění otázky č. 1, zdroj: vlastní</i>	<i>41</i>
<i>Obr. 10 Grafické znázornění otázky č. 2, zdroj: vlastní</i>	<i>42</i>
<i>Obr. 11 Grafické znázornění otázky č. 4, zdroj: vlastní</i>	<i>43</i>
<i>Obr. 12 Grafické znázornění otázky č. 5, zdroj: vlastní</i>	<i>43</i>
<i>Obr. 13 Grafické znázornění otázky č. 8, zdroj: vlastní</i>	<i>44</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 Složení Bezpečnostní rady. [31]</i>	34
<i>Tab. 2 Složení MPK UH. [31]</i>	36

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: Všeobecná Výstraha

PŘÍLOHA P II: Dotazník

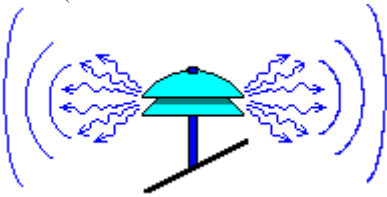
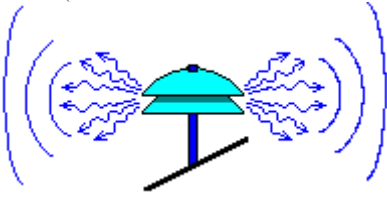
PŘÍLOHA P I: VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA

Všeobecná výstraha při vzniku přirozené povodně

Tón sirény	Délka tónu	Varovný signál	Činnost obyvatelstva
kolísavý	140 vteřin	<p style="text-align: center;">VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA</p> <p>Zazní verbální informace: (elektronické sirény)</p> <ul style="list-style-type: none"> "Všeobecná výstraha, všeobecná výstraha, všeobecná výstraha. Sledujte vysílání Českého rozhlasu, televize a regionálních rozhlasů. Všeobecná výstraha, všeobecná výstraha, všeobecná výstraha". <p>Možné tísňové informace:</p> <ul style="list-style-type: none"> "Vážení spoluobčané, na základě rozhodnutí povodňového orgánu obce....., byl v obci vyhlášen DRUHÝ STUPEŇ POVODŇOVÉ AKTIVITY - stav pohotovosti." "Vlivem dlouhotrvajících dešťů (oblevou, rychlým tání sněhu,.....) a v důsledku nepříznivé předpovědi počasí na nejbližší dny vyzýváme všechny občany bydlící v záplavovém území, aby zahájili opatření ke své ochraně před povodní podle povodňových plánů." "Vážení spoluobčané, na základě rozhodnutí povodňového orgánu obce....., byl v obci vyhlášen TŘETÍ STUPEŇ POVODŇOVÉ AKTIVITY - stav ohrožení." "Vážení spoluobčané, v důsledku bezprostředního ohrožení přirozenou povodní na základě rozhodnutí povodňového orgánu JE VYHLÁŠENA EVAKUACE v obci..... (ulice....., domů.....) ." "Hrozí (blesková povodeň) zanechte veškeré činnosti opusťte záplavové území." 	<p>Zahájit vlastní činnost k ochraně zdraví, životů, majetku, zvířat a k případné evakuaci.</p> <p>Při vyhlášení stavu pohotovosti = II. SPA :</p> <ul style="list-style-type: none"> zajistit si poslech hromadných sdělovacích prostředků, řídit se příkazy povodňových orgánů, policie a záchranářů, aktivně se zapojit do ochrany před povodní, podle pokynů povodňových orgánů, policie a záchranářů, informovat se o způsobu, místě evakuace, připravit si pytle s pískem a další těsnící materiál na utěsnění nízko položených dveří, oken, odpadních potrubí atd. <p>Při vyhlášení stavu ohrožení = III.SPA :</p> <ul style="list-style-type: none"> připravit evakuační zavazadlo pro celou rodinu a vozidlo, přemístit cenný nábytek, potraviny a nebezpečné látky do vyšších pater, připravit vyvedení hospodářských zvířat, připravit rodinu a domácí zvířata k evakuaci, odstranit nebo řádně zajistit snadno odplavitelný materiál, při zaplávání domu odpojit přívod elektrického proudu, uzavřít hlavní přívod plynu a vody. <p>Při vyhlášení evakuace:</p> <ul style="list-style-type: none"> upozornit sousedy a v případě potřeby jim pomoci při evakuaci, zabezpečit dům, byt (vypnout hlavní přívod el. proud, plyn, vodu, zabezpečit okna, dveře, nebezpečné látky), vzít si evakuační zavazadlo pro celou

			rodinu a máte-li vozidlo, použít ho, <ul style="list-style-type: none"> • přesunout se do prostoru shromaždiště.
--	--	--	---

Všeobecná výstraha při vzniku zvláštní povodně

Tón sirény	Délka tónu	Varovný signál	Činnost obyvatelstva
kolísavý	140 vteřin	<p>VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA (hrozí vznik zvláštní povodně)</p> <p>Zazní verbální informace: (elektronické sirény)</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Nebezpečí povodňové vlny, nebezpečí povodňové vlny. Ohrožení povodňovou vlnou. Sledujte vysílání Českého rozhlasu. Nebezpečí povodňové vlny, nebezpečí povodňové vlny." <p>Možná tísňová informace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • V obci byl vyhlášen třetí stupeň- stav ohrožení na vodním díle (.....) a hrozí vznik zvláštní povodně. 	<p>Připravít se k územní evakuaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zahájit vlastní činnosti k ochraně zdraví, životů, majetku, zvířat a k případné evakuaci. <p>Při hrozbě vzniku zvláštní povodně:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajistit si stálý poslech hromadných sdělovacích prostředků, • informovat se o rozsahu zaplavení, času příchodu čela povodňové vlny, předpokládané doby zaplavení, • informovat se o místě evakuace, prostoru soustředění, trasách evakuace, • připravit evakuační zavazadla pro celou rodinu, vozidlo, atd... • připravit evakuaci hospodářských zvířat, • připravit se k okamžité evakuaci.
kolísavý	140 vteřin	<p>VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA (hrozí vznik zvláštní povodně)</p> <p>Zazní verbální informace: (elektronické sirény)</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Nebezpečí povodňové vlny, nebezpečí povodňové vlny. Ohrožení povodňovou vlnou. Sledujte vysílání Českého rozhlasu. Nebezpečí povodňové vlny, nebezpečí povodňové vlny." <p>Možná tísňová informace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "V důsledku bezprostředního ohrožení zvláštní povodní byla v obci..... (ulice....., čtvrti.....) vyhlášena 	<p>Vyhlášení evakuace</p> <ul style="list-style-type: none"> • upozornit sousedy a v případě potřeby jim pomoci při evakuaci, • uvolnit hospodářská zvířata v ohroženém území, • okamžitě zanechat veškerou činnost a zahájit přesun na místo, které nebude ohroženo zvláštní povodní, • co nejdříve se přesunout do evakuačního prostoru nebo prostoru soustředění, • zabezpečit dům, byt (vypnout hlavní přívod elektřiny, plynu, vody, zabezpečit okna, dveře, nebezpečné látky, atd...).

		evakuace."	
--	--	------------	--

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍK

Dotazník pro zhodnocení protipovodňové ochrany

1. Je povinností městského úřadu zajistit bezpečnost a informovanost občanů?
 - Ano
 - Ne
 - Nevím
2. Věříte, že budete včas informován/a o hrozící povodni?
 - Ano
 - Spíše ano
 - Spíše ne
 - Ne
3. Jakým způsobem obdržíte prvotní informaci o hrozbě a charakteru povodně?
 - Siréna a rozhlas
 - Od hasičů
 - Od policie
4. Kolik existuje varovných signálů v ČR?
 - 3
 - 2
 - 1
5. Probíhají ve městě semináře či jiné akce pro občany v oblasti prevence před povodni?
 - Ano
 - Ne
 - Nevím
6. Uvítal/a byste větší informovanost o povodni v rámci prevence?
 - Ano
 - Ne
 - Je mi to jedno
7. Pokud ano, jaký způsob byste uvítal?
 - Letáky do schránky
 - Semináře
 - Pořady v reg. TV
8. Cítíte se bezpečněji po dokončení stavby PPO I. etapy?
 - Ano
 - Spíše ano
 - Spíše ne
 - Ne

Zpracoval:
Libor Smiščík FLKŘ, 2014